

ΙΑΤΡΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ.

’Ο ΤΠΟΧΟΥΔΩΣΙΑΚΟΣ.

’Ο Ιανὸς ἔχει, ώς εἶναι γνωστὸν, δύο πρόσωπα, τὸ μὲν γέροντος, τὸ δὲ νέου· τὸ μὲν κλαῖον, τὸ δὲ γελῶν· Ἡ ὑποχονδρία, νόσος παράδοξος καὶ σπανία, ὅμοιάζει πολὺ τὸν μυθολογούμενον τοῦτον Θεόν· εἰς τὸ δύμα τοῦ παρατηρητοῦ ἐμφινίζεται διαδοχικῶς ὅτε μὲν γελοίᾳ καὶ κωμικῇ ὅτε δὲ τραγικὴ καὶ σοβαρά· ἡ δὲ διττὴ αὕτη περιπέτεια τῆς ἴδιοτρόπου ταύτης ἀσθενείας ἐξήρτηται ἀπὸ τὴν ἴδιοσυγκρασίαν τοῦ ἀσθενοῦντος. Οἱ φλεγματικοὶ καὶ οἱ μελαγχολικοὶ, ὁσάκις ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης προσβληθῶσι, διατίθενται λυπηρῶς, μισοῦν τὴν ζωὴν, ἀγαποῦν νὰ ἐνδιατρίβωσιν εἰς ἀπαισίους διαλογισμοὺς καὶ νὰ σχεδιάζωσιν ἀποτροπαίους ἀποφάσεις· ἀν δὲ εἰς τὸν μαρασμὸν τοῦτον προστεθῆ τοῦ ἐρημικοῦ βίου ἡ ἀπομύνωσις, τὸ κακὸν καθίσταται ἀνίατον. Ἀγρία μισανθρωπία, φανατισμὸς ἀθεράπευτος κυριεύοντος τὸν δυστυχῆ πάσχοντα. Ἡ νόσος αὕτη καταλαμβάνει συνήθως τοὺς μεγαλοφυεῖς ἄνδρας καὶ καλύπτει μὲ πέπλον πένθιμον τὸν βίον των καὶ τὰ συγγράμματά των. Ὁ Ρουσσώς, ὁ Κούπερος καὶ ὁ Βύρων ἥσαν ὑπερφυεῖς ὑποχονδριακοί. Οὐδὲν ἄλλο ἡ πάθος τῆς σπληνὸς καὶ τοῦ ἥπατος ἐγέμισε κατοίκων τὰ κελλὰ τῶν ἀναχωρητῶν, παρήγαγε τῶν συστημάτων τῆς ἀσκητικῆς φιλοσοφίας τὰ πλεῖστα, ἐφεῦρε τὴν ιερὰν ἐξέτασιν, ἥψε τὰς πυράς της καὶ ἐνέπνευσεν εἰς τὴν Μελπομένην τινὰ τῶν τραγικωτέρων ἀσμάτων της. Σπανίως ὁ σκυθρωπὸς ὑποχονδριακὸς, καὶ τῆς τάξεως τῶν κοινῶν ἀνθρώπων ἀν ἦ, κιτορθόνει νὰ διασκεδάσῃ τὰς περὶ αὐτὸν ζοφερὰς αὔρας, τὰς ὁποίας ἀναδίδει ἡ κατέχουσα αὐτὸν νόσος· εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκρούσῃ τις προσωρινῶς τὰ περικυκλοῦντα αὐτὸν νεφή, ἀλλ’ ὁ ἐμπειρότερος καὶ σοφώτερος ιατρὸς δὲν

Θέλει δυνηθῆ νὰ τὸν ἀποσπάσῃ διὰ παντὸς ἀπὸ τὴν Θλίψιν εἰς τὴν ὁδοίαν τὸν βυθίζει ὁ ἀτελὴς ὄργανισμός του, νὰ τὸν ἀνακαινίσῃ καὶ νὰ παρέξῃ εἰς αὐτὸν τὸν βίον ἥδυν καὶ εὐάρεστον.

Ἡ εὔθυμος ὑποχονδρία (ἄν ἐπιτρέπεται ἡ παρὰ τῆς ἐπιστήμης μὴ καθιερουμένη ἔκφρασις αὗτη) παρέχει ἐλπίδας πιθανωτέρας ἵστεως. Ἀν ὁ πάσχων εἴναι αἱματώδης ἢ χολερικός, εὔρωστος ἢ ζωηρὸς, τὸ πᾶν ἀλλάσσει μορφήν. Τὴν φαντασίαν του δὲν ταράττουσι σκοτεινοὶ διαλογισμοὶ, ἀλλ’ ὡς συμπτώματα τῆς αὐτῆς νόσου διαφορετικῶς τροπολογημένης, ἀναφαίνονται ἀπίστευτα ὀνειροπολήματα καὶ πλάναι τῆς ὁράσεως ἀστειόταται, ἀκαριαία παραφροσύνη καὶ παντελὴς ἀλλ’ ὀλιγοχρόνιος τῆς διανοίας ἀλλοίωσις. Ἔκεῖνος ὅστις, νομίζων ἕαυτὸν μεταμορφωμένον εἰς σκεῦος πρὸς ἔψησιν τείου ἀρμόδιον τὴν μὲν ἔτεραν τῶν χειρῶν ἔθετεν ἐπὶ τοῦ ἴσχίου καὶ ἐκύρτωνε τὸν ἀγκῶνα διὰ νὰ σχηματίσῃ τὸ οὖς τοῦ σκεύους, τὴν δὲ ἄλλην ἀνέτεινε διὰ νὰ μορφώσῃ τὸν πρόχον καὶ τὸ στόμιον ἥτον τῆς δευτέρας τάξεως ὑποχονδριακός. Παράδοξος ἀπάτη εἶχε κυριεύσει τὸν νοῦν του ἡ μαρτυρία τῶν ἰδίων αὐτοῦ αἰσθητηρίων δὲν ἥτον ἀξιόπιστος παρ’ αὐτῷ, ὁ δὲ ἐφήμερος οὗτος παραλογισμὸς ἥθελε μεταβληθῆ εἰς πλήρη φρενοβλάβειαν, ἀν δὲν κατώρθουν νὰ τὸν πείσωσιν ὅτι τὸ νομιζόμενον πάθημα ἥτο πλᾶσμα τῆς φαντασίας ἀνύπαρκτον.

Ἐπεσκέφθην πολλοὺς πάσχοντας ὑποχονδρίαν καὶ παρετήρησα πάντοτε εἰς τοὺς νοσοῦντας τὰ αὐτὰ συμπτώματα. Ἡ πεποίθησίς των εἴναι ἀκράδαντος. Πιστεύουσι στερεῶς καὶ ἀμεταθέτως εἰς τὴν πλάνην τῆς φαντασίας των καὶ μισοῦσι τὸν ἀντιλέγοντα· ἀναχωροῦντες δὲ ἀπὸ ἀρχὴν ψευδῆ καὶ ἀτοπὸν ἔξαγουσι συνεπείας ὀρθὰς καὶ εὐλόγους. Ὡς ἐν παραδείγματι, ὁ νομίζων ἕαυτὸν τεϊεψάνην κατέπινεν ἀνέψητα φύλλα τείου, καὶ ἔπινε μετὰ ταῦτα ὕδωρ διὰ νὰ παρασκευάσῃ οὕτως ἐντὸς ἕαυτοῦ τὰ ἔψημα· ἀστεία καὶ λυπηρὰ ἐνταυτῷ τοῦ ἐγκεφάλου διάσεισις, μαρτυροῦσα τὸ ἀσθενὲς καὶ ἐπισφαλὲς τῷν νοητικῶν ἡμῶν δυνάμεων, ἐφ’ αἷς τοσοῦτον ἐπαιρόμεθα,

Ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ εἴδους τούτου ἀσθενειῶν, ὅσας παρετήρησα, δὲν θέλω προτιμήσει οὔτε τὴν πλέον παράλογον, οὔτε τὴν πλείστου θαυμασμοῦ ἀξίαν, ἀλλὰ μίαν τῶν μᾶλλον ἀξιοσημειώτων. Τοῦ ἀνεκδότου ὁ ἥρως ἦτο πνευματώδης, γνωστὸς διὰ τὰ σοφά του συγγράμματα, τὰ ὅπουν περικοσμεῖ φαντασία ἀφελῆς καὶ ἐπίχαρις, προσφυῶς συνηρμοσμένη μὲ τῶν ἰδεῶν τὴν ἐμβρίθειαν. Καί τοι δὲ τεθνεώτος, θέλω σιωπήσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μολοιύτι πισεύω ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν φίλων του θέλουν τὸν μαντεύσει ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτοῦ ἰδιωμάτων, τὰ ὅποια πολλάκις μᾶς ηὔφρανον.

Τὸν Ν. . . εἶχε κοσμήσει ἡ φύσις μὲ ἔξοχα δῶρα καὶ μὲ φυσιογνωμίαν ἀνθρώπου σοφοῦ. Τὸ πρόσωπόν του ἀνήγγελλε τὴν δριμεῖαν εἰρωνείαν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν θυμηδείαν, τὴν ὅποιαν διεγείρουν τὰ γελοιώδη τῶν ἄλλων ἐλαττώματα. Οἱ μέλανες καὶ εὐρεῖαν τὴν κόρην ἔχοντες ὀφθαλμοὶ του ἀτενίζοντες ἐπὶ σὲ ἥσαν μάρτυρες τῆς δυνάμεώς του καὶ τῆς βασάνου, τὴν ὅποιαν εὐκόλως ἥδυνατο νὰ σοὶ προξενήσῃ· οἱ ὁξυγώνιοι χαρακτῆρες τοῦ προσώπου του, αἱ προανέχουσαι ὀφρῦς αὐτοῦ, τῶν ὅποιών αἱ ἔξοχαὶ ἐκάλυπτον, χωρὶς νὰ σκοτίσουν τὰς ἀκτίνας των, τοὺς ἐντὸς ἄντρων μᾶλλον ἡ βλεφάρων κεχωσμένους ὀφθαλμούς του· τὰ κακῶς ἐσχηματισμένα χεῖλη του, καὶ ἡ ἄκομφος τῆς ρινός του μορφή· τὸ ἀσύμμετρον καὶ ἀνώμαλον τοῦ μετώπου του, τοῦ ὅποιου οἱ πολυάριθμοι ὕβοι προεκάλουν τὴν φρενολογικὴν ἐπιστήμην, δλα ταῦτα τὸν παρίστων ώς γελοῖον ἀλλὰ τὸ διορατικὸν καὶ πλῆρες πυρὸς καὶ σαρκασμοῦ βλέμμα του ἐπειχε τὸν γέλωτά σου. Ἐπὶ τοῦ ἀνωμάλου τούτου προσώπου ὑπῆρχε προσέτι ἐγκεχαραγμένη ἡ ἰδιοτροπία καὶ ἡ ἀστασία καὶ ἐπὶ τούτοις ἀλλόκοτόν τι καὶ μωρόν. Ἡτο πλούσιος, μανιακὸς, ἄγαμος, συστηματικὸς, σφοδρὸς καὶ ἀκάθεκτος εἰς τὰ πάθη του, καρτερικὸς εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἐργασίαν, δξύθυμος, εὐερέθιστος, πηγὴ ἀπροσδοκήτων ἀποφθεγμάτων, δυσπροσήγορος συνήθως καὶ κατὰ περιόδους φαιδρός. Λαμπρὰ φαντασία κατηύγαζε

τὸ πυκνὸν τῶν ἰδεῶν του ὕφασμα, ὡς λάμψις φανοῦ τὰ σκοτεινὰ κύματα. Ἐχθρὸς ἀσπονδος τοῦ γέλωτος ἀπέφευγεν ὡς καὶ αὐτὸ τὸ μειδίαμα, παλαιών κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ εὐθυμίας· συνάγων δὲ τὰς ὁφρῦς καὶ τὰ χείλη δάκνων καὶ τὸ μέτωπον συσπῶν, συνετίθει φυσιογνωμίαν γελοιοτέραν, ἀφ' ὅλας ὅσας γοτθικὸς γλύπτης ἐνεχάραξε ποτὲ εἰς τὰ πρὸ τῶν πυλῶν ἡμῶν ἀνακείμενα μορμολύκεια· ἥτον ὁ μῶμος αὐτὸς ἀνειλημένος ὕφος σοβαρὸν καὶ ἐμβριθέσ· ὁ Παβελαῖος διδάσκων τὸ ποιμνιόν του καὶ συγχρόνως ἐμπαίζων αὐτὸ μεταξὺ διδασκόμενον. Τὰ πνευματωδέστερα καὶ δριμύτερα ῥητά του ἐπροφέροντο ψαλμωδικῶς πως καὶ κατανυκτήκως. Εἰς τὰ συμπόσια κατέπληττε κατ' ἀρχὰς τοὺς συνδαιτημόνας ἡ κατήφειά του, ἀλλ' αἱ ἀπροσδόκηται ἀστραπαὶ τοῦ πνεύματός του διέχεον εὐθυμίαν ἀμύθητον καὶ ζωηροτάτην διὰ τὸ αἴφνιδιον· τὸ μειδίαμα ἥτο παρὰ αὐτῷ ἔγκλημα καὶ κανεὶς λόγος δὲν ἥτον ἵκανὸς νὰ τὸν καταστήσῃ ἔνοχον τοιούτου κακουργήματος, μολαταῦτα τὸν φραγμὸν τῶν χειλέων του διέσπα ἐνίστε ἔκρηξις αἴφνηδία καὶ ἀλλόκοτος, τὴν ὅποιαν παρηκολούθει ἄμεσος καὶ βαθεῖα σιωπή· ἐπανήρχετο μετὰ τὸ πάθημα, ἡ πρὸ τοῦ παθήματος ἐπεκρατοῦσα ἡρεμία καὶ σιγή. Ἄν κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ μεγάλου τούτου καὶ ἐκτάκτου συμβεβηκότος τὰ βλέμματά σου ἥσαν ἐκ τύχης ἀλλαχοῦ προσηλωμένα, δὲν ἦθελες ποτὲ μετὰ ἐν λεπτὸν ὑποπτευθῆ ὅτι φυσιογνωμία τόσον μελαγχολικὴ ἥδυνατο νὰ γελάσῃ θορυβώδη γέλωτα· καταστέλλων πρὸς σὲ αὐτὸν τὸ βλέμμα, καὶ ἐπαναφέρων αὐτὸ ἐν ἀκαρεῦ πρὸς ἐκεῖνον, τὸν ἔβλεπες εἰς πέρ ποτε σοβαρώτερον καὶ πόρρῳ τοῦ γέλωτος.

Εἰς ποῖον εἶναι ἄγνωσοι αἱ μανίαι του καὶ ὁ πρὸς τὸ τέϊον, τὴν σιωπὴν καὶ τὴν παρεστίαν ἔρως του; Τις δύναται νὰ λησμονήσῃ τὰς παρὰ αὐτῷ παραδόξους ἐσπερινὰς ἐκείνας συναναστροφὰς, καθ' ἀς διήγομεν ἀτενίζοντες πρὸς ἀλλήλους βλέμμα σιωπηρὸν, καταπίνοντες ἄλαλοι τὸ τέϊον, καὶ ἀναχωροῦντες μετὰ μίαν ὥραν ἀπὸ τὴν ἀθώαν ταύτην συγομιλίαν, "Οτάν τις τῶν νέων γνωρίμων ἐλάλει

έντονώτερον, τίς δὲν τὸν εἶδε ἐγειρόμενον μετὰ σπουδῆς, φωνάζοντα μετὰ πόνου καὶ δίκην παιδίου κλαυθμηρίζοντος, ἀναχωρῶ! ζητοῦντα τὸν πῖλον του καὶ ἀφίνοντα κυρίους τοῦ ξενῶνος τοὺς ἐλθόντας εἰς ἐπίσκεψιν. Οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Λονδίνου θέλουν μαντεύσει τὸ δόνομα τοῦ φίλου Ν... καὶ θέλουν ἐνθυμηθῆ τὰς ἰδιοτροπίας, τὴν εὐφυΐαν, τὴν ἀγχίνοιαν, τὴν εἰρωνείαν καὶ τὴν ἀσχημίαν του.

Μίαν ἡμέραν βλέπω πρωίας ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ τὸν μαῦρον ὑπηρέτην του τὸ πρόσωπόν του ἀνήγγελε τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ ταραχὴν, ἀπὸ δὲ τὰ ἄναρθρα τραυλίσματα αὐτοῦ τὰ δόποια κατέστενεν ἔτι μᾶλλον δυσκατάληπτα ἡ ξενικὴ καὶ ἀφρικανικὴ προφορά του, δὲν ἡμπόρεσα νὰ καταλάβω παντελῶς τὸν σκοπὸν τοῦ ἐρχομοῦ του. Ἀπὸ τὰς ἐφεξῆς διακεκομμένας καὶ ἀσυναρτήτους λέξεις τὰς ὅποιας μόνας διέκρινα, — ἀφέντη δικόμου... . κεφάλι γυρίζει... . κακό... . κακό. — ὑπέθεσα ὅτι παραφροσύνη κατέλαβε τὸν δυστυχῆ Ν... ἀλλ' ὁ Νάμπος, τὸν δόποιν ἡρώτησα, ἀν ὁ κύριός του παραφρούχη, δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀποδείξῃ σφαλερὰν τὴν εἰκασίαν μου, ἀποκριθεὶς μὲ τὸ κομψὸν ἴδιωμά του — "Οκι τρελὸ ἀφέντη δικό μου... . τρελό ὅκι... . ὅκι τρελὸ... . ἀφέντη δικόμου γυρίζει κεφάλι... . — ἀγανακτῶν δὲ κατὰ τῆς ἀσθενείας τῆς γλώσσης του ἐπεκαλεῖτο ὁ πτωχὸς Νάμπος τὴν βοήθειαν τῆς μιμολογίας, καὶ ἐπιλαμβανόμενος τῇ ἐτέρᾳ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τοῦ μετώπου, τῇ δὲ ἄλλῃ τοῦ πώγωνος ἐστρεφε τὴν κεφαλήν του δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, ὥστανεὶ ἥθελε νὰ τὴν ἀντιστρέψῃ, μεθιστῶν τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ ὅπισθεν καὶ νὰ μεταμορφώσῃ αὐτὸς ἐαυτὸν εἰς ἔνα τῶν ἀμαρτωλῶν ἐκείνων, τοὺς ὅποιους ὁ Δάντης περιέγραψε, καὶ οἵτινες, ἔχοντες τὸν τράχηλον πρὸς τὸ στήθος καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν ῥάχιν, ἥσαν ἡναγκασμένοι νὰ στρέφωσι τὰ νῶτα πρὸς τοὺς μετ' αὐτῶν συλλαλοῦντας διὰ νὰ ἴδωσι τὴν ὅψιν των.

Ήτον ἀδύνατον νὰ μὴ γελάσω βλέπων τὸν μαῦρον ἀλλοκότως σχηματιζόμενον ἀμηχανῶν ὅμως καὶ νὰ καταγοήσω

τοὺς λόγους του τὸν ἀπέστειλα νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν κύριόν του ὅτι πρῶτον αὐτὸν θέλω ἐπισκεφθῆ καὶ ἔξηλθον διευθυνόμενος ἐκεῖσε. Καθ' ὁδὸν διελογιζόμην ἐν ἐμαυτῷ τὸν ἥδυνατο νὰ σημάνῃ ἡ ἄλαλος λαλιὰ τοῦ Νάμπου. Ἐχασε τάχα τὰς φρένας του ὁ δυστυχὴς Ν . . . τοῦ ὅποιου ἡ κεφαλὴ ἐκλονίζετο πρό τινος καιροῦ; Μήπως ἡ μιμικὴ τοῦ μαύρου σκοπὸν εἶχε νὰ παραστήσῃ τὸν κύριόν του πάσχοντα ἀπλοῦν πονόλαιμον; Ο Ν . . . νοσεῖ τῷ ὅντι, ἡ πάσχει παραφροσύνην ἔξι ἐκείνων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ πολλῶν καὶ συνήθων, τὰς ὅποιας ὀνομάζουσιν ὀρέξεις, ἴδιοτροπίας, δοξοπαθείας; Ἐγνώριζα ὅτι ὁ Ν . . . δὲν ἦτον εἰς τοιαῦτα πάθη δυσπρόσιτος, καὶ πολλάκις ἐσυλλογίσθην ὅτι ἔξι ὅλων τῶν φίλων μου μᾶλλον ὑποκείμενος εἰς τὴν ὑποχονδρίαν ἦτον αὐτὸς, μολονότι ποτὲ δὲν παρεπονέθη πρὸς ἐμὲ περὶ τοιούτου πράγματος. Ἐντοσούτῳ ἐφθασα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πράγματι ἡ κατὰ φαντασίαν ἀσθενοῦς. Ο Νάμπος ἐν ρόπη ὄφθαλμοῦ διατρέχει τὴν κλίμακα καὶ τοὺς προδόμους, ἀναγγέλλει πὴν ἔλευσίν μου, μὲ εἰσάγει καὶ ἰδοὺ ἐγὼ παρὰ τὴν κλίνην τοῦ νοσοῦντος.

Εἰς τὸν κοιτῶνά του δὲν ἐφαίνετο κάνεις νεωτερισμὸς, ἢσαν μόνον κλεισμένα τὰ φύλλα τῶν παραθύρων διὰ νὰ μετριασθῆ ἡ ζωηρότης τοῦ φωτός. Ο νοσῶν ἐκεῖτο, ἔχων τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους, τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην πρὸς τὸν ἀριστερὸν ὠμον καὶ κεχωσμένην εἰς τὸ μαλακόν του προσκέφαλον, ἡ ἀταξία ὅμως τῆς κλίνης ἐμήνυε τὴν προηγηθεῖσαν ταραχὴν καὶ ἀνησυχίαν του. Ἰδὼν αὐτὸν ὡχρὸν καὶ πελιδνὸν τὸ πρόσωπον καὶ ὁμοιάζοντα ἄνθρωπον ἔξησθειημένον καὶ ὡδυνώμενον, ἐταράχθην· ἐν τοσούτῳ αὐτὸς ἀκίνητος ἐπὶ τῆς κλίνης, στήσας τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῶν ἰδικῶν μου βλεμμάτων.

— Ιατρέ μου, μὲ εἶπε, φίλτατέ μου ιατρὲ, τὸ τρομερὸν πάθημα! τί φρικώδης κατάστασις! Δὲν εἶναι ἀποτρόπαιος ἡ θέα μου;

— Τί δηλοῦ, ἀγαπητέ μου τὸ τρομερὸν, τὸ φρικῶδες τὸ ἀποτρόπαιον; τί τὸ δεινὸν τῆς καταστάσεώς σου; τί ἐπαθεῖς; νοσεῖς τῷ ὅντι;

— 'Ερωτῶσε καὶ πάλιν ἰατρὲ . . . τί; ἀν εῖμαι ἀσθενής . . .
... " διακύψας δὲ ἐπὶ μικρὸν τὸν λόγον ἐπανέλαβε " ἐντο-
σούτῳ σήμερον τὸ πρωῒ περὶ τὴν ὄγδοην ὥραν ἡσθάνθην
τὸ πρῶτον σύμπτωμα τῆς νόσου.

— " Αφες κατὰ μέρος φίλε μου τὴν αἰνιγματώδη ταύτην
διάλεκτον, ἄλλως δὲν θέλω δυνηθή οὔτε γὰ σὲ ἰατρεύσω
οὔτε νὰ σὲ κατανοήσω.

— Τὴν ὄγδοην ὥραν, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀσθενής χωρὶς νὰ
προσέξῃ εἰς τοὺς λόγους μου. Δέν εὑρίσκεις περίεργον τὸ
συμβεβηκὸς καὶ ἄξιον νὰ καταγραφῇ εἰς τὸν νοσογραφικόν
σου πίνακα· ὅποιαν ἐντύπωσιν σ' ἐπροξένησεν ἡ κατά-
στασίς μου ὅταν εἰσῆλθες; γέλωτος ἡ οἴκτου ἄξιον μὲ ἔ-
κρινες, λύσαι μου σὲ παρακαλῶ τὴν ἐξ' ἀπλῆς περιεργείας
προερχομένην ταύτην ἐρώτησιν.

— Τὸ κατ' ἐμὲ ἀντερωτῶσε ἀν παιδιᾶς χάριν μ' ἔφερες εἰς
τὴν οἰκίαν σου· ἡξεύρεις φίλε τὰς πολλάς μου ἀσχολίας,
μὴ ἀπασχολῆς με ἐπὶ ματαίῳ.

— Παιδιᾶς χάριν! δυστυχής ἐγώ! ἀστειεύεσαι ἰατρὲ ἡ
νοσεῖς τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ ἀμβλυωπεῖς σήμερον; τῷντε
δὲν βλέπεις τὴν ὅποιαν ἐπάθον παράδοξον καὶ φρικώδη
μεταμόρφωσιν; ἀληθινὰ δὲν τὴν βλέπεις!

— Βλέπω μόνον ὅτι οἱ λόγοι σου εἶναι λόγοι παραφρο-
νοῦντος καὶ πυρέσσοντος· ἐντοσούτῳδός με τὸν σφυγμόν σου.

— 'Εγὼ τρελλὸς! μὴ γένοιτο! σὺ φίλε μου ἰατρὲ πάσχεις
φρενῶν ἀλλοίωσιν ἡ ἀγαπᾶς νά με ὑβρίζῃς δωρεάν.

— " Απαγε τοιοῦτον σκοπὸν δὲν ἔχω· πλὴν . . .

— Δὲν παρατηρεῖς τὴν κεφαλήν μου; . . .

— Τί ἔπιθεν ἡ κεφαλή σου;

— Τί ἔπιθεν! μ' ἐρωτᾶς τί ἔπιθε! δὲν τὴν βλέπεις σα-
λευθεῖσαν, ἀντεστραμμένην."

Ταῦτα λέγων ὁ Ν . . . τοῦ ὅποίου τὸν θυμὸν καὶ τὴν
κατ' ἐμοῦ ἀγανάκτησιν ἐπρόδιδε τῆς φωνῆς ὁ τόνος, μὲ πα-
ρετήρει ἀσκαρδαμυκτεὶ καὶ τὸ βλέμμα του ἐφανέρωνε τὴν
ἄκραν αὐτοῦ δυσπαρέσκειαν· μόλια ταῦτα δὲν ἔδυνήθην νὰ κρα-
τήσω τὸν κυριεύοντά με γέλωτα.

"Α! α! α! . . . Δὲν εἶδον μέχρι τοῦδε ἀσθενῆ ίκανὸν νὰ περιγράφῃ τόσον ἐπιτηδείως τὰ ἀληθῆ τῆς ἀσθενείας του συμπτώματα, . . . Ή κεφαλή σου ἐσαλεύθη· καὶ τῇ ἀληθείᾳ τοῦτο κ' ἔγώ παρετήρησα ἀφ' ἡς στιγμῆς σὲ εἶδον.

— 'Ιατρέ! παῦσον παρακαλῶ τοὺς ἀκαίρους τούτους ἀστεῖσμοὺς· εἶναι σκληρὸν νὰ ἐφυβρίζεται τις δύνωμενος.' Δὲν ἀρκεῖ, ἐπρόσθετε χύνων θερμὰ δάκρυα, δὲν ἀρκεῖ ὅτι ὑπομένω καρτερικῶς τὴν φρικώδη συναίσθησιν τοῦ πάθους μου;

'Εκάθησα ἡσύχως παρὰ τὴν κλίνην τοῦνοσοῦντος καὶ κύψας πρὸς αὐτὸν τὸν ἥρωτησα " τί πονεῖς, κύριε Ν. . . .

'Ο θυμός του ηὔξηνθη περισσότερον, ἀνέστη ὅρθιος ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ πλήρης ὄργης.

Τί πονῶ; τί πονῶ; κινδυνεύεις τῇ ἀληθείᾳ νὰ σαλεύσῃς τὸν νοῦν μου μὲ τὰς ἀνοήτους ἐρωτήσεις σου! δὲν βλέπεις; τί μ' ἐρωτᾶς ἄπαξ καὶ αὐθις καὶ πολλάκις τὸ πάσχω τὸ πονῶ· δὲν βλέπεις ὅτι τὸ κρανίον μου μετετοπίσθη, ὅτι ἡ κεφαλή μου ἀντεστράφη, ὅτι ὁ πώγων ἐπίκειται ἥδη τῆς ράχεως, ὅτι τὸ μέτωπον καὶ τὸ ἵνιον ἀντήλλαξαν τὰς οἰκείας θέσεις στραφέντα τὸ μὲν πρὸς τὰ ἐπίσω τὸ δὲ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν φρίκη φρίκη·' ἔπειτα ἐσιώπησεν καὶ ἔκρυψε τὴν κεφαλήν του ἐντὸς τοῦ στρώματος, ἀλλ' ὁ ἴδικός μου γέλως ἦτον ἀκράτητος· ἥγερθη καὶ πάλιν ἐξηγριώμένος.

— 'Ιατρὲ, μὲ λέγει, φύγε σὲ παρακαλῶ, μὴ μ' ἐνοχλεῖς περισσότερον.

— Διὰ τί.

— Διότι μὲ ὑβρίζεις!

— 'Απατᾶσαι φίλε μου· ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν σκοπὸν δὲν ἔχω οὕτε νὰ σὲ ὑβρίσω οὕτε νὰ σὲ δυσαρεστήσω.

— Περίεργον πρᾶγμα! σ' ἐκάλεσα ως ιατρὸν νὰ μὲ δώσῃς συμβούλην καὶ βοήθειαν παθόντα τὸ δεινότερον καὶ θλιβερώτερον τῶν παθημάτων, βλέπεις τὴν δυστυχίαν μου, καὶ ἐνῷ τὸ ἐπάγγελμά σου σὲ ὑποχρεώνει νὰ παραμυθῆς τὰς συμφορὰς τῶν ὄμοιών σου, τὰς αὐξάνεις μὲ τὸν ἄτοπον

γέλωτά σου. Ἐρωτῶσε τελευταίαν φορὰν ἔχεις σκοπόν νὰ μὲ ἐπισκεφθῆς, νὰ μὲ ἰατρεύσῃς· θὲς τέλος εἰς τὸν ἀτελεύτητον τοῦτον γέλωτα ὅστις μὲ παροργίζει, ἀποκρίσου ἢ φύγε πρὶν διωχθῆς.

Ἐκτῶν τελευταίων τούτων λύγων κατανοήσας αὐτὸν σπουδαιολογοῦντα καὶ ἔτοιμον νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀπειλήν του, ἐπείσθην ὅτι στιγμαία πλὴν ἴσχυρὰ καὶ ἀκαταμάχητος παραφροσύνη τὸν ἐκυρίευε. Διὰ τοῦτο ἀφήσας πᾶν εἶδος ἀντιλογίας, ἀπεφάσισα νὰ ἐνδώσω εἰς τὰς ἵδεας του, καταστέλλων τὴν ἐσωτερικήν μου συγκίνησιν, ἀναλαμβάνων πλαστὴν σοβαρότητα, μεταβάλλων ὑφος καὶ λαλῶν πρὸς αὐτὸν πρέψως καὶ ἐμβριθῶς.

Φίλτατε Ν . . . τώρα καταλαμβάνω τὸ συμβεβηκός.
— Δόξα σοι ὁ Θεός!

— Νὰ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν μόλις εἰσελθὼν ὑπενόησα τὸ πάθος σου· ἀλλὰ γνωρίζων τὸ σπάνιον καὶ ἔκτακτον τοῦ πάθους τούτου καὶ τὰς ἵδικάς σου ἵδιοτρόπους ἐπινοίας δὲν ἐθεώρησα ἀπίθανον ὅτι δύναται νὰ ἔναι καὶ ψιλὴ ἐθελοπάθεια ἀνθρώπου στρέφοντος οὕτω τὴν κεφαλὴν ἐπίτηδες διὰ νὰ ἐμπαίξῃ τὸν ἰατρόν του.

— "Οχι, ὅχι, φίλε μου, δὲν εἶναι παιδιᾶς ἐπίνοια τὸ συμβεβηκός, εἶναι κατὰ δυστυχίαν πραγματικὸν, ἀληθέζατον."

— Εἶναι λοιπὸν πραγματικὸν, εἶται περὶ τούτου βέβαιος;

— 'Ἐρωτᾶς πάλιν ἀν εἶμαι βέβαιος;
— Λοιπὸν ἡ παράδοξος αὕτη σάσις σου δὲν εἶναιτεκούσια;

— Τῇ ἀληθείᾳ εἶσαι ἀφόρητος· φρονεῖς τῷόντι ὅτι ἔκῶν παραμορφοῦμαι τοιουτοτρόπως καὶ βασανίζομαι;

— "Οχι, ἀλλὰ τὸ φαινόμενον τοῦτο . . . αὕτη ἡ ἀνωματιλία . . . εἶναι σπάνιον τὸ συμβεβηκός· πλὴν ἐντοσούτῳ δὲν εἶναι καὶ πρωτοφανὲς· ὁ ἐφιάλτης ἐπιφέρει ἐνίοτε τοιαῦτα παρεπόμενα.

— 'Ιατρέ, εἶπε διακόπτων με ὁ δυστυχῆς Ν . . . μὲ θεωρεῖς ἵσως παιδάριον· μὴ νομίσῃς ὅτι δὲν ἐννοῶ τὴν

εἰρωνείαν σου, σὲ τὸ ἐπαναλέγω μὲ ἐμπαιζεις ἀδίκως ἐνῷ εἴμαι οἴκτου ἄξιος, ὁ νοῦς μου εἶναι ἀτάραχος, ἔχω σώας τὰς φρένας, τὸ λογικόν μου ὑγειαίνει καὶ αἰσθάνομαι διὰ τοῦτο ζωηρύτερον τὴν δεινότητα τῆς νέας καταστάσεώς μου ἐπὶ τῆς ὅποιας ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν, τὴν καλοκαγαθίαν καὶ τὴν ἐμπειρίαν σου τὸ συμβεβηκός εἶναι ἀληθὲς, ἀναντίρρητον, ἡς κεφαλή μου ἀντεστράφη πρὸς θεοῦ μὴ ἀπιτήσῃς καὶ πάλιν παρ ἐμοῦ τὴν ἐπώδυνον ταύτην διαβεβαιώσιν.

— Τὸ καταλαμβάνω, ἀπεκρίθην ὑποκρινόμενος δῖστον ἥδυνάμην τόνον φωνῆς συμπονοῦντος καὶ συμπάσχοντος. Ἐπειδὴ ἡ ἀπίστευτος αὔτη συμφορά σου εἶναι, ώς λέγεις, ἀληθὴς, ἀναντίρρητος, ἀνάγκη νὰ πολεμήσωμεν τὰς συνεπείας αὐτῆς πρέπει νὰ ἀποκαταστήσωμεν εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον ἔκαστον, καὶ ἔλπιζε μετ' ἐμοῦ, μὴ ἀθυμεῖς.

‘Η συμφορὰ εἶναι φρικτὴ πασῶν φρικωδεστέρα, ί

‘Η ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ εἰν’ ὅμως ἀνωτέρα.

— Δὲν ἀφίνεις τὴν εἰρωνείαν ἰατρέ! σὲ τὸ εἰδοποιῶ...

— “Αχ φίλτατε” Ν . . . ἀντὶ νὰ ἀγανακτῆς κατ’ ἐμοῦ διδαξον μᾶλλον τὸν ἰατρόν σου πῶς συνέβη ἡ ἀναστροφὴ τῆς κεφαλῆς σου ποῖα τὰ πρῶτα τοῦ πάθους συμπτώματα, εἶχον τι ἀλγεινὸν καὶ ὀδυνηρόν; ἡσθάνθης τὸ κρανίον βιαίως στρεφόμενον περὶ τὸν κορμὸν τοῦ σώματός σου, ἡ ἐτέλεσθη τὸ γεγονός ἡρέμα καὶ κατὰ μικρόν;

— Ιδοὺ πῶς συνέβη τὸ πρᾶγμα, τὴν παρελθοῦσαν νύκτα περὶ τὴν αὐγὴν ὠνειρευόμην ὅτι εὑρίσκομαι εἰς τὰς Βαρβάδας, ὅπου ως γνωρίζεις ἔχω κτήματά τινα κληρονομήσας αὐτὰ παρὰ τοῦ θείου μου. Ἐνῷ ἐπορευόμην ἡ τούλαχιστον ὠνειρεύομην ὅτι πορεύομαι πρὸς ἐπίσκεψιν μιᾶς τῶν αὐτόθι φυτειῶν ἐν μέσῳ τῶν μαύρων δουλοπαροίκων μου, σφοδρὸς ἀνατολικοβόρειος ἄνεμος ἔπνευσε καὶ ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἡφάνισε δένδρα, ἀνθρώπους, ζῶα, καὶ τὸ ἔδαφος αὐτὸ δέ το ἐφ’ οὐ ἐστηριζόμην. Ἐγὼ ἐστρεψα τὴν κεφαλήν μου διὰ να παρατηρήσω τὴν αἰφνιδίαν ταύτην καταροφὴν, ἀλλ’ ἡ ἄνεμος σφοδρότερος πνεύσας ἐπαγίωσε τὴν παράδοξον

ταύτην στάσιν μου τῆς ὁποίας βλέπεις τὸ ἀποτέλεσμα.
 Ἐπροσπάθησα νὰ ἐπαναφέρω τὰ μέλη τοῦ σώματός μου
 εἰς τὴν προτέραν¹ αὐτῶν εύρυθμίαν καὶ νὰ ἀποκαταστήσω
 ἔκαστον εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον, ἀλλ’ ἐκοπίασα εἰς μάτην.
 Ὁταν ἐξύπνησα ἐξεπλάγην αἰσθανθεὶς τὴν ἀντίστροφον
 τῆς κεφαλῆς μου θέσιν, ἐπεκαλέσθην τὴν ἐξ ὑψους ἀντίλη-
 ψυν κατὰ τῆς μάσιγος ταύτης, ἀλλ’ ἡ δέησίς μου δὲν εἰσηκού-
 σθη ἔμεινα ως ἥμην, ἵατρε, καὶ ως μὲ βλέπεις, Θέαμα ἐλεει-
 νὸν καὶ ἀποτρόπαιον ἢ δὲν λέγω ἀλήθειαν;

— Ἀναμφιβόλως² ἀλλὰ μὴ φοβοῦ, τίποτε δὲν εἶναι ἀνία-
 τον . . . Να ἴδω τὴν γλῶσσάν σου. . . . Δός με καὶ αὐθις
 τὸν σφυγμόν σου! . . . “Ε! πλὴν . . . “Ἐχεις μικρὸν πυ-
 ρεττόν . . . Τοῦτο δὲν εἶναι παράδοξον! . . .”

Ἐξέτασα μετὰ ταῦτα ἐπιμελῶς, ὑποκρινόμενος πλιξ; ἦν
 ἐμβρίθειαν, ἥτις τὸν ἡπάτησε, τὸν λαιμὸν, τὴν κεφαλὴν, τὴν
 ράχιν καὶ τό στῆθός του· εἰς τὴν λεπτομερῆ δὲ ταύτην
 ἐξέτασιν ἐνδιέτριψα πολλὴν ὥραν διὰ νὰ φυλάξω ὅσον ἥτο
 δύνατὸν μακροτέραν σιωπὴν καὶ νὰ μὴ προδώσω μὲ τὸν
 κλονισμὸν τῆς φωνῆς μου τὴν εὐθυμίαν, ἥτις μὲ κατεῖχεν
 ἄκοντα.

“Πῶς τόσον βιαία ἐξάρθρωσις δὲν ἐπέφερε τὸν θάνατόν
 μου; ἥρωτησεν ὁ ἀσθενῶν.

— Εἰς τὸ εὔκαμπτον τῶν χόνδρων χρεωστεῖς τὴν σω-
 τηρίαν σου.

— Ἀλλὰ θέλω δυνηθῆ, οὕτως ὅν, νὰ ἐκπληρῷ τὰς ἀπά-
 ραιτήτους τοῦ ἀνθρώπου χρείας.

— Ως νὰ μὴν εἶχε συμβῆ τίποτε.

— Φοβοῦμαι μὴ, ἡ πρὸς ἵασίν μου ἀναγκαία ἐγχείρησις
 εἶναι κινδυνώδης καὶ ἐπώδυνος.”

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην δὲν ἐτόλμησα ν' ἀποκριθῶ·
 ἔσφιξα τὰ χείλη μου διὰ νὰ καθέξω τὸν γέλωτα καὶ ἀνε-
 ζήτουν μέσον ἵατρείας ἐπιτήδειον νὰ θεραπεύσῃ ἀληθῶς
 τὴν ἀλλόκοτον ταύτην πλάνην τῶν αἰσθήσεων ἀνακύ-
 ψας δε ἀπὸ τὴν ἔκστασίν μου ἀνέκραξα ως ἄλλος Ἀρ-
 χιμήδης.

“ Εῦρηκα εῦρηκα! ”

— *Ti*;

— *Tὸ ζητούμενον ἰατρικόν.*

— *Nὰ τὸ πιστεύσω;*

— “Αν ὑπάρχῃ μέσον θεραπείας ἵκανὸν νὰ σὲ ἰατρεύσῃ, εἶναι τὸ εὑρεθὲν ἥδη. Ἡ κεφαλή σου θέλει ἐπαναλάβη τὴν προτέραν της θέσιν χωρὶς νὰ πάθῃ τὴν παραμικρὰν βλάβην ἢ ἀλλοίωσιν.

— *Mὲ τὸ ἐγγυᾶσαι.*

— ‘Ἐγγυῶμαι ἀν ἀκολουθήσῃς ἀκριβῶς τὰς παραγγελίας μου.

— “Αχ! Ἀγαπητέ μου Ἱατρὲ, πῶς νὰ δείξω τὴν πρὸς σὲ εὐγνωμοσύνην μου; Τοιαύτη ἀγαθοεργία ὑπερβαίνει πᾶσαν δονατὴν ἀντιμισθίαν. Ἐκατὸν στερλίναι εἶναι μηδὲν ἀν κατορθώσης νὰ μὲ σώσῃς ἀπὸ τὴν τρομερὰν ταύτην βάσανον.

— *Eῖμαι σχεδὸν βέβαιος περὶ τῆς ἀνωδύνου λάσεώς σου, δὲν θέλω μολαταῦτα νὰ σὲ δώσω ἐλπίδας ἀπατηλάς. ἀν δὲν ἔκτελέσῃς ἀκριβῶς καὶ μίαν πρὸς μίαν τὰς παραγγελίας μου ἐνδέχεται νὰ ματαιωθῶσιν αἱ προσπάθειαι μου. Πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν καλὸν εἶναι νὰ δώσωμεν καιρὸν εἰς τὸ ἰατρικὸν νὰ ἐνεργήσῃ ἡμέραν δλόκληρον. Θέλεις μείνει καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ἐπὶ τῆς κλίνης ἔχων καλῶς κλεισμένα τα παράθυρα· τί λέγεις ὑπείκεις εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην;*

— ‘Αναμφιβόλως ἀλλ’ εἰς τί συνίσταται τὸ φάρμακον;

— *Περιττὸν εἶναι νὰ τὸ μάθῃς ἢ ἄκαιρος μάλιστα φανέρωσίς του δύναται ΐσως νὰ σὲ βλάψῃ κατὰ τὸ παρόν.*

— “Αν πρόκειται περὶ τινος ἐργασίας ἀλγεινῆς καὶ δυσνηρᾶς θέλω τὴν ὑπομείνει καρτερικῶς προτιμῶ μᾶλλον τὸν θάνατον παρὰ τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασίν μου.

— *Mὴ φοβοῦ τίποτε. ἔχε ὑπομονὴν, πείθου εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἰατροῦ σου καὶ θέλεις μάθῃ τὰ πάντα.*

‘Αλλὰ διατὶ δὲν μὲ λέγεις τὸ ἰατρικόν. . . .

— ‘Ορκίζομαι νὰ σὲ φανερώσω τὰ πάντα ὅταν λαθῆς.

(ΤΟΜ. Β. ΦΥΛ. Γ.)

— Πῶς θέλει ἐνεργήσει τὸ ἰατρικὸν, ἐσωτερικῶς ἢ ἔξωτερικῶς.

— Κατ' ἀμφότερα· τὸ ἐσωτερικὸν θέλει παράσκευάσει τὴν ἵασιν καὶ τὸ ἔξωτερικὸν θέλει τὴν ἀποτελέσει.⁷

Τὸ ἰατρικὸν τοῦτο, τὸ ὅποιον δύναται ἀκινδύνως νὰ μάθῃ ὁ ἀναγνώστης, ὃντον ἀπλοῦν καὶ ἄκακον. Τρία καταπότια σιτίνου ἀλεύρου καθ' ὥραν, κατάπλασμα ψίχας ἄρτου ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ διὰ νὰ μαλακύνῃ τὰ περὶ αὐτὸν, καὶ ὀλίγατ σταγόνες λαυδάνου διὰ νὰ φέρουν ἡσυχίαν εἰς τὸν ἀσθενῆ· ἵδουν ἡ μέθοδος τῆς Θεραπείας, ἡ λαμπρὰ ἀνακάλυψίς μου. Ο Σύδεγχαμ καὶ οἱ ἀντίζηλοί του δὲν ἔχουν βέβαια νὰ ἀντιθέσουν ἀντάξιόν τι ἐπινόημα· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ ἀτελεύτητοι ἐρωτήσεις τοῦ πάσχοντος ἐπήρχοντο ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης κατέφυγον καὶ εἰς ἄλλο σόφισμα· ἀνέλαβον ὑφος σοβαρώτερον, ποτὲ δὲ βήχων ποτὲ διακόπτων τὸν λόγον καὶ φλυαρῶν ἀκαταπαύστως, ἀφῆκα τὸν ἀσθενῆ ἐνδομύχως πεπεισμένον ὅτι ἡ κεφαλή του ἐπανέρχεται ὅσον οὕπω εἰς τὴν φυσικὴν θέσιν της. Ελπίζων ὅτι τὸ ἐκ τῆς ὑγρασίας τοῦ καταπλάσματος αἴσθημα καὶ τὰ καταπότια ἀνὰ πᾶσαν εἴκοσι λεπτῶν περίοδον μὲθ θρησκευτικὴν ἀκρίβειαν καταπινόμενα, ἥθελον κατασήση ὑγιᾶ τὸν νοσοῦντα τοῦτον ἐγκέφαλον, ὑπεσχέθην νὰ ἐπανέλθω αὔριον πρώτῳ ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας ἐγέλων, ὁ δὲ βρασμός οὗτος διά πολλοῦ κατασταλεὶς ἐξερρήγνυτο ἀκοντος ἐμοῦ καὶ με συνεῖχε βαδίζοντα, γυνὴ δέ τις τῶν γνωρίμων ἀπαντήσασά με γελῶντα καθ' ὅδὸν δὲν ἡμέλησε νὰ διαδώσῃ εἰς τοὺς πελάτας μου τὴν φιλάνθρωπον ἀγγελίαν, ὅτι καταγελῶ τῶν ἐπικαλουμένων τὴν βοήθειάν μου ἀσθενῶν ἐπιχαίρων εἰς τὰς ὁδύνας των.

*⁸ Ας ἐξηγήσουν, ἀν δυνηθῶσιν, οἱ φιλόσοφοι τὴν ἀπίστευτον ταύτην πλάνην ἀς δείξωσι πῶς ὁ ἀνθρωπος δύναται νὰ παραλογίζηται λογικῶς, νὰ καλῇ ἰατρὸν χάριν ἀσθενειας τὴν ὅποιαν δὲν ἔχει, νὰ ἐπιμένῃ ἀπιστῶν εἰς πράγματα προφανῆ, εἰς τὴν μαρτυρίαν τῶν ἴδιων αὐτοῦ αἰσθήσεων, καὶ νὰ πιστεύῃ ὅτι βλέπει πρὸς τὰ δεξιὰ ἡ πρὸς τὰ ἄρι-

στερά βλέπουσα κεφαλή του. Ἄς διδάξωσιν ἡμᾶς οἱ φιλόσοφοι, πῶς ὁ περὶ οὐ ὁ λόγος ἀνθρωπος, ἔχων σῶα τῆς ὄρασεως τὰ ὅργανα, τὸ ὄπτικὸν νεῦρον ἀναλλοίωτον, καὶ ἄλλως ὡν ὑγιὴς καὶ εὔρωστος ἐπασχεν ὑποχοντρίαν δεικνυομένην καθ' ἓνα καὶ μόνον τρόπον, δὶ ἐνὸς καὶ μόνου παραλογισμοῦ.

Τὴν ἐπιοῦσαν εἰσερχόμενος περὶ τὴν ἐνδεκάτην εἰς τοῦ Ν . . . ἀπήντησα κατὰ πρῶτον τὸν μαῦρον Νάμπον. Οἱ λευκαὶ καὶ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ του ἥστραπτον ὑπὸ ζωηρότητος ἐπὶ τῆς μελανῆς του μερφῆς· οἱ μῦς τοῦ προσώπου του ἦσαν τεταμένοι· πάντα δὲ ταῦτα ἐμαρτύρουν ὅτε τοῦ δυστυχοῦς νοσοῦντος ἡ κατάστασις ἐνέπνεεν εἰς ὅλους τὸ αὐτὸν αἴσθημα, εἰς τό ὅποιον οὕδ' ὁ μαῦρος αὐτὸς ἤδυνατο νὰ ἀνθέξῃ.

“ “Α! ἄ! ἄ! ἡφώναξεν ὁ Νάμπος προσπαθῶν νὰ καταστείλῃ τὸν ἥχον τοῦ γέλωτός του καὶ ἀδυνατῶν νὰ ἐξουσιάσῃ ἐντελῶς ἕαυτοῦ· “ ἀφέντι δικό μου. . . . ἀπάνω κάτω. . . . κεφάλι προστὰ φορέματα πίσω. . . .” στρέφων δὲ καὶ μεταστρέφων τὰ ἐπίπτερα τοῦ ἴματίου του, καὶ κομβόνων αὐτὸν βιαίως ἐπροσπάθει εἰς μάτην νὰ μεταδώσῃ εἰς ἐμὲ τὴν ἰδέαν του. Ἀλλὰ τὴν λύσιν τῶν αἰνιγματωδῶν σημείων τοῦ Νάμπον μὲν ἔδωκεν ἀμέσως κομικώτατον θέαμα τὸ ὅποιον εὖρον εἰσερχόμενος εἰς τοῦ Ν. . . . τὸ δωμάτιον.

‘Ο νοσῶν συνεπρογεύετο μετά τίνος φίλου του, ἐπισήμου νομικοῦ, ἐπὶ τραπέζης ἵσταμένης παρὰ τὴν ἐστίαν· ἀμφότεροι ἐκάθηντο παρὰ τὴν τράπεζαν ἔχοντες δὲ μὲν τὸ πρόσωπον δὲ ὑποχονδριακὸς τὰ νῶτα κατέναντι τῆς θύρας τοῦ δωματίου· οὗτος εἶχεν ἐπινοήσει νέον καὶ δυσχερῆ τρόπον τοῦ ἐνδύεσθαι, πλὴν ἀρμόζοντα προσφυῶς εἰς τὴν θέσιν τῆς κεφαλῆς του, ἀντιστραφείσης, ὡς γνωστόν, ἀπὸ τόν λαίλαπα τῆς Ἰαμαϊκῆς. Βρακίον, βέστα, ἴμάτιον καὶ καὶ λαιμοδέτης ὅλα κατεῖχον ἐπὶ τοῦ σώματός του τὴν ἀντίστροφον τῆς συνήθους θέσιν· τὰ ἐμπροσθιὰ κομβία ἦσαν κομβωμένα ἐπὶ τῆς ράχεως, ἢ δὲ ἐντεχνος καὶ κομψὴ συναφὴ τοῦ λαιμοδέτου ἐστούλιζε τὸν τράχηλόν του. ‘Η με-

ταμόρφωσις ἡτον θαυμασία καὶ ὁ μετημφιεσμὸς ἐκατέρωθεν ἔξαισιος· φαντάσου τὰ τέσσαρα κομβία καὶ τὰ ἐπίπτερα τοῦ ὅπισθεν μέρους τοῦ ἴματίου ἀποστίλβοντα ἐπὶ τὰ ἔμροσθεν τὸ βρακίον ἔξογκούμενον ἐπὶ τῶν γονάτων, τοῦ χιτῶνός τὸ στρεπτὸν ἐπιστήθιον [jabot] ἐκτεινόμενον ἐπὶ τῆς ῥάχεως καὶ τὴν τραχηλιὰν ἀνέχουσαν τὰς ἄκρας παρὰ τὰ δάτα τοῦ N... Οὕτω γλαφυρῶς ὑπὸ τοῦ Νάμπου κεκοσμημένος παρεστάθη εἰστὰς ὅψεις ἡμῶν.

‘Ο πρὸς ἐστίασιν κεκλημένος ἐκράτει τοὺς ὄφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τῆς ἐστίας, μὴ τολμῶν νὰ παρατηρήσῃ τὸν ἐστιώντα φίλον του, ἢ δὲ φροντὶς τοῦ νὰ μὴ χάσῃ τὴν ἐμβρίθειάν του τὸν ἔπιν γεν οὔτως εἰπεῖν· ἐπλησίασα σοβαρῶς καὶ σιωπῶν, οἱ δὲ δύο φίλοι ἡγέρθησαν πρὸς ὑποδοχήν μου. Ἡ βαθεῖα θλίψις τοῦ N..., ἡ γελοία στολὴ του, καὶ ἡ πρὸς συντήρησιν τῆς σοβαρότητος ἡμῶν προσπύθεια ἐμοῦ τε καὶ τοῦ νομικοῦ, ἀπετέλουν σκηνὴν τὴν ὅποιαν δὲν θέλω λησμονήση ποτέ. Ο γέλως εἶναι κολλητικός· ἐπινυγόμην προσπαθῶν νὰ τὸν πνίξω· ἐλαφρὸς ἥχος, μικρὸς στεναγμὸς ὡθισθεὶς ἀπὸ βιαλαν τίνα καὶ ἀκάθεκτον ὀρμὴν ἔδωκε τὸ σύνθημα διπλῆς ἐκρήξεως, ἥτις ἐδυσαρέστησεν ἐκμέτρως τὸν πρόξενον τοῦ ἀκατασχέτου καὶ σφοδροῦ γέλωτός μας· εἰς μάτην δάκρυν τὸ κάτω χεῖλος ἐπροσπάθουν νὰ μετριάσω τὴν ἀκουσίαν ταύτην παραφορὰν αἱ ἐκχύσεις τοῦ συνδαιτυμόνος ἐπροκάλουν τὰς ἰδικάς μου, ἡ μορφὴ τοῦ N... ἥτο πάντοτε παροῦσα, ἢ δὲ ἀρμονικὴ αὐτῇ δυῳδία διήρκεσεν ἐπέκεινα τῶν τριῶν λεπτῶν. Ο N... ἡγέρθη ἐμμανῆς.

“Τί δηλοῦ, ἐφώναξε, τί δηλοῦ ἡ παράδοξος αὔτη διαγωγή;”

‘Ο βρασμὸς τοῦ ἀσβέστου γέλωτος δὲν μ’ ἐσυγχώρει νὰ τὸν ἀποκριθῶ, διὸ καὶ περιωρίσθην νὰ δείξω διὰ τοῦ δακτύλου τὸν παράδοξον ἴματισμόν του. Ἡ ἀπολογία αὕτη δὲν ἐφανη ἐνπρόσδεκτος· ὁ ἀνθρωπός ἐμάνη καὶ κτυπῶν τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἔδάφους ἔκρουσε τὸν κώδωνα. Ο Νάμπος εἰσῆλθεν· ἀλλ’ ὁ γέλως ἔξηκολούθει, αἱ δὲ καθ’ ἡμῶν λαιδορίαι

τοῦ Ν . . . προσέθετον νέον τόνον εἰς τὴν ἀστείαν ταύτην συμφωνίαν· Νάμπε, εἶπε, πρόπεμψον πρόπεμψον τοὺς κυρίους τούτους μέχρι τῆς ἔξοδου, μὴ προσμένεις νὰ τοὺς ἀποβάλω τῆς οἰκίας . . .” Ο μαῦρος ἐκυριεύθη ἀπὸ γέλωτα σφοδρότερον τοῦ ἴδικοῦ μας, ὁ δὲ κύριος του ἥθελε τὸν ξυλίση ἄν ἡ καινότροπος διάθεσις τοῦ ἐνδύματός του δὲν ἐμπόδιζε τὴν ἐλευθέραν τῶν μελῶν του κίνησιν· τέλος πάντων ἐκαθήσαμεν τὰ ζωηρότερα αἰσθήματα πραῦνοντας ἐκμέτρως ἐξαντλούμενα· τὸ σῶμα μου ἔτρεμεν ὅλον· τὰ νεῦρα μου κλονισθέντα ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν βιαίων τούτων σπασμῶν ἐσπάραττον εἰσέτι, παράδοξος δὲ διάλογος ἐπηκολούθησε.

“Σεῖς οἱ ἱατροὶ εἰσθε πολλὰ ἐπιτίδειοι ἀνθρωποι! ἐφώναξεν ὁ Ν . . . μὲ τόνον φωνῆς ἀναγγέλλοντα μεγίστην δυσαρέσκειαν.

— Διὰ τί παραπονεῖσαι, φίλε μου;

— Διὰ τὰ ἐξ ἀλεύρου καταπότιά σου διὰ τὸ ἐπικατάρατον κατάπλασμά σου, τὸ ἀγυρτικὸν τοῦτο καὶ ἀνωφελὲς τῆς ἱατρικῆς ἐπινόημα· ἥθελα νὰ θρέψω δὲ αὐτοῦ τὸν ἐμβρόντητον μαῦρον μου, ὅστις ἐξεκαρδίζετο γελῶν ὅταν τὸ ἔθετεν ἐπὶ τὸν λαιμόν μου. Ἡ ἱατρικὴ εἶναι μῦθος, οἱ δὲ ἱατροὶ πλάνοι· καὶ γόντες, ἐγὼ δὲ ὁ παραδιδόμενος εἰς αὐτοὺς μωρὸς καὶ ἀνόητος.” ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐβυθίσθη εἰς βαθεῖαν μελαγχολίαν.

“Πῶς θέλω γενῆ; ἀνέκραξεν αἴφνης· κατέστην πρόβληβα τῆς φυσιολογίας καὶ τῆς παθολογίας περίεργον ἄμα καὶ λυπηρόν. “Ἐχων τὴν κεφαλὴν ἀντεστραμμένην, ὡς βλέπετε, θέλω εὑρίσκομαι εἰς αἰωνίαν περὶ τῶν φαινομένων ἀπάτην· ἡ θέλησις θέλει παλαίει παντοτινῶς πρὸς τῆς πράξεις μου· ζητῶν νὰ προχωρήσω θέλω ὀπισθοπορεῦ· Πρόοδος δὲν ὑπάρχει πλέον διὰ τὸν δυστυχῆ φίλον σας, τὸ πᾶν κατέστη δὲ ἐμὲ αἰωνία ὀπισθοδρόμησις· ἄν ἡ κεφαλὴ ἐφίεται τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω πορείαν, ἀντιπράττει τὸ σῶμα, ἀναποδίζον εἰς τὰ ὄπίσω, ἐπειδὴ δὲ ἡ διττὴ αὕτη ὥθησις οὐδετεροῦται διὰ τῆς ἀνθολκῆς, θέλω ἀκινητεῖ ὁ παλαίπωρος περιδιούμεγος ὡς νῆστα ἡ χῆν ἀποβαλοῦσα τὴν

έτέραν τῶν πτερύγων αἰσθήματα καὶ ἀντιλήψεις τὰ πάντα συγκεχυμένα, ἀντίστροφα, μηδὲν ὑγιές· τί θέλω πάθει τί θέλω γενῆ; Ἐν ἐμοὶ πληροῦται τοῦ Παύλου τὸ ρήτον ἐμὲ γίνιττεο ὁ ἀπόστολος λέγων. "Βλέπω ἔτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου, ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου."

— 'Η πολυμάθειά σου δὲν συμπάσχει μὲ τὴν κεφαλήν σου, ἐπανέλαβον μειδιῶν.

— 'Αλλὰ πῶς, ἔξηλούθησε, πῶς θέλουν ἐκπληροῦσθαι αἱ ἀπαραίτητοι χρεῖαι μου; πῶς τὰ ἐγκεφαλικὰ καὶ τὰ πεπτικὰ ὅργανα, θέλουν συμβιβασθῆ μὲ τὴν ἀλλόκοτον ταύτην διαστροφὴν δλων μου τῶν δυνάμεων εἰμας λοιπὸν ἔνσταρκον θαῦμα, μῦθος ζῶν, τέρας ἄξιον ταριχεύσεως καὶ ἐπιτήδειον νὰ προσηλώσῃ τὴν ἀσκοπον τῶν κενοσπούδων περιέργειαν ; "

'Εξεπλάγην μεγάλως παρατηρῶν ἀσυγχύτως ἡνωμένα τοσαύτην φρόνησιν καὶ τοσαύτην μωρίαν, καὶ ἀνθρωπον τυφλὸν τὸν νοῦν, ἔζαγοντα ἀπὸ προφανοῦς ἀλογίας συνεπείας τόσον ἀκριβεῖς. 'Ελπίζων νὰ τὸν ἀπαλλάξω προχείρως ἀπὸ τὴν πλάνην ταύτην, ἔθηκα ἔνα τῶν δακτύλων μου ἐπὶ τῆς ρίνος του καὶ τὴν ἀλλην χεῖρά μου ἐπὶ τῆς γαστρὸς, καὶ ἀναγκάσας αὐτὸν νὰ σταθῇ ὅρθιος τὸν εἶπον.

" Αἱ δύο χεῖρές μου δὲν εἶναι κάθετοι ἢ μία ἐπὶ τῆς ἀλλης;

— *Nai.*

— Δὲν ἄπτεται ἢ μὲν τῆς γαστρὸς ἢ δὲ τῆς ρίνος σου;

— *Nai.*

— 'Αλλ' ἢ ρὶν εἶναι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ προσώπου εἶναι λοιπὸν φανερόν. . .

— Φθάνει φθάνει σᾶς παρακαλῶ! μὴ μὲ βασανίζεται περιστότερον· πρὸ μιᾶς ὥρας μὲ ἀναγκάζετε νὰ κρατῶ τὴν κεφαλήν ἐστραμμένην πρὸς τὸ στῆθος· πρὸς τί τοσαύτη ἀπανθρωπία; διὰ τί ἐνδιατρίβετε χλευάζοντές με. "

" Επειτα ἐπεσε ἐπὶ τοῦ σκίμποδος ὡς κεκοπιακὸς καὶ ἐξησθενημένος, καὶ προσηλώσας τοὺς ὄφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς ἑστίας ἐκάγχασε ἐγὼ δὲ ἐνόμισα ὅτι ίάθη.

“ Τί γελᾶς τὸν εἶπα.

— Συλλογίζομαι πῶς ἥθελον μὲ ἀπάγξη ἀν ἐπραττον κακούργημά τι ἀγχόνης ἄξιον τί ωραῖον θέαμα? πῶς ἥθελε γελᾶ ὁ παμπόνηρος δόχλος· ὁ δῆμιος αὐτὸς ἥθελε δυσκολευθῆ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ ἔργα του ὑπόθες με προσέτι μαστιγούμενον· ἡ ἀρχὴ δὲν εἶχε χρείαν ἄλλου ἐπιτηρητοῦ· πρηνής κείμενος ἡδυνάμην αὐτὸς ἐγὼ νὰ ἐπιτηρῶ τους μαστιγοῦντας με· τὶ λέγεις; Φαντάσου με προσέτι ἔφιππον ὡς τί ἀστεῖος καὶ κομψὸς ἀναβάτης ἥθελα φανῆ! ’Αλλ’ ἀν ἕρως μὲ κατελάμβανεν, ἀν ὁ νιδετῆς Παφίας ἔτεινε καὶ κατ’ ἐμοῦ τὸ τόξον του. . . .

— Μὴ ἐνδιατρίβης παρακαλῶ εἰς τοιαύτας δυσαρέσους σκέψεις· μὴ ἐξετάζης τὴν κακὴν τῶν πραγμάτων δόψιν.

— Διὰ τί ὅχι; οὕτως ἔχοντα αὐτὴ μόνη τῶν πραγμάτων ἡ δόψις μὲ προσηλόνει.”

‘Εντοσούτῳ δὲν ἡμπόρεσε νὰ μὴ συγγελάσῃ μεθ’ ἡμῶν ἐπειτα ἀναζητῶν τὸ ρινόμακτρον ἐκίνησε μηχανικῶς τὴν δεξιάν του χεῖρα φέρων αὐτὴν κατὰ τὸ σύνηθες εἰς τὸν διπύσθεν θύλακον τοῦ ἴματίου μου· ἀλλ’ ἔμεινεν ἐκστατικὸς μὴ εύρων αὐτὸν εἰς τὴν συνήθη θέσιν του, ἐζήτησε τότε τὸ ρινόμακτρον εἰς τὸν ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτοῦ κείμενον θύλακον.

“ Τί εἶναι ἡ δύναμις τῆς ἔξεως! ἐφώναξε· πλὴν ἐλπίζω νὰ κατισχύσω καὶ τῆς ἔξεως καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ· ἀν ἡμπορῶ ἂς πράξω ἄλλως.”

‘Ἐγὼ ἐγερθεὶς· ἡτοιμαζόμην ν’ ἀναχωρήσω. ὁ Ν. . . συνηγέρθη μετ’ ἐμοῦ, ἔσφιγξε τὴν χεῖρά μου, καὶ μὲ προέπεμψε μέχρι τῆς θύρας καὶ τοι ἐνοχλούμενος ἀπὸ τὸ δύσχρηστον ἐνδύμα του.

“ Εὖγε! εὖγε! τὸν εἶπα δὲν ὑπέθετον ὅτι ἀνθρωπος ἀναποδίζων ώς σὺ δύναται νὰ περιπατῇ μὲ τόσην εὐκολίαν.

Σκεφθεὶς ὀλίγον μὲ ἀπεκρίθη μὲ τόνον λυπηρόν.

“ Μὴ νομίσῃς ὅχι χωρὶς ἀγῶνος ὑπείκω εἰς τὰς νέας ταύτας ἀνάγκας· ἄχ! ἀς ἥξευρες τί δοκιμάζω. ”Ε! χρεία ὑπομονῆς.”

‘Αγεχώρησα, ‘Ο παραλογισμὸς οὗτος διήρκεσε μῆτρα δ-

λόκληρον, οἱ δὲ λόγοι, καὶ τὰ ἰατρικά μου ἀνεφάνησαν ἀνωφελῆ· τὰ ἀφθόνως δαψιλευθέντα λουτρὰ, καπνίσματα καὶ ἐπαντλήματα [douches] οὐδὲν ἵσχυσαν, ὡς οὐ περιῆλθεν ἐκ τύχης εἰς χεῖράς μου παλαιὸν ἰατρικὸν βιβλίον, πραγματευόμενον περὶ θεραπείας γενομένης εἰς νόσον ὃχι ὀλιγώτερον παράδοξον τῆς τοῦ N. . . . 'Ο νοσῶν ἥτον βασιλεὺς νομίζων ὅτι ἡ ρὸν αὐτοῦ, ἐκμέτρως αὐξηθεῖσα, κατέστη ὀγκωδεστέρα τοῦ σώματός του· ἵσθη δὲ διὰ βιασού τινὸς κλονισμοῦ. Διὰ νὰ καταστήσω τὸ μηχάνημα τοῦ παλαιοῦ τούτου ἰατροῦ δραστικώτερον, ἀπεφάσισα νὰ ἡλεκτροβολήσω τὸν πελάτην μου. Διεκοίνωσα εἰς αὐτὸν τὴν ἴδεαν μου, καὶ ἀφοῦ ἀνεσκεύασα τὰς ἀντίρρησεις του καὶ διέλυσα τοὺς δισταγμούς του, τὸν κατέπεισα ἐπὶ τέλους ὅτι μόνη ἡ δύναμις τῆς ἡλεκτρικῆς μηχανῆς εἶναι ἱκανὴ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν κεφαλήν του εἰς τὴν προτέραν, τὴν φυσικὴν θέσιν της. 'Ο πάσχων ἐνέδωκεν εἰς τούτους τοὺς ὅμοίους μὲ τὸν ἴδικόν του παραλογισμούς μου καὶ προσδιωρίσθη ἡ ἡμέρα τῆς ἐγχειρήσεως.

Φαντάσου τὸν κοιτῶνα τοῦ ταλαιπώρου N. . . ἀμυδρῶς ὑπὸ δύο λαμπάδων φωτιζόμενον, τὸν Νάμπον συναντιλαμβανόμενον ἡμῶν εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοῦ ἔργου καὶ ἥδη ἔντρομον εἰς τὴν θέαν τοῦ ὅπλου, ἔνα τῶν γνωρίμων χειρουργῶν ἀσχολούμενον μετ' ἐμοῦ νὰ ὀπλίσῃ τὴν μηχανὴν, τὸ δὲ νοσοῦντα ὑπτιον ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ρίπτοντα ὀλισθηρὸν καὶ πεφοβισμένον βλέμμα ἐπὶ τοῦ κρισταλίνου ἐσκου καὶ τῶν λοιπῶν μηχανημάτων. Μόλις καὶ μετὰ βίας κατωρθώσαμεν νὰ δέσωμεν τὰς χεῖρας καὶ νὰ καλύψωμεν τοὺς ὄφθαλμούς του, καταπείσαντες αὐτὸν ὅτι αἱ προφυλάξεις αὗται ἥσαν ἀναγκαῖαι διὰνὰ προληφθῆ πᾶσα ἀκούσια κίνησις, δυναμένη νὰ ματαιώσῃ τὸ ἔργον. 'Ο Νάμπος, βλέπων ἡμᾶς μειδιῶντας, ἥρχησε νὰ ρέπῃ πρὸς τὸν γέλωτα· ἡ παρουσία του ἥδυνατο νὰ καταστρέψῃ τὰ πάντα διὸ καὶ τὸν ἀπεπέμψαμεν ἐγκαίρως.

'Ιδοὺ ἡ μηχανὴ ἔτοιμη, ἀστράπτουσα, βροντῶσα, σπινθοβολοῦσα· ὁ N. . . , πληγεὶς τιγάσσει τα πρὶν ἡ φθάσω

νὰ στρέψω τὸν λαιμόν του βιαίως, ὅπερ ἔμελλε νὰ θεραπεύσῃ τὴν νοσοῦσαν φαντασίαν του. Ψηλαφεῖ ἑαυτὸν καὶ πάλιν κατακλίνεται.

“Κάτι μετετοπίσθη, εἶπεν, ἐπὶ τὸ κρείττον.

— Καρτέρει καὶ μὴ κινεῖσαι παντελῶς ! ”

“Η μηχανὴ ὠπλίσθη ἐκ νέου αἱ δὲ χεῖρες τοῦ πάσχοντος ἐδέθησαν ἀσφαλέστερον· ὁ ἀγωγὸς ἐφηρμόσθη καλῶς εἰς τὸ πάσχον μέλος τοῦ N. . . ὁ σπινθῆρ φεύγει· ὁ συνεργός μου πλήττει κατὰ κεφαλῆς τὸν N. καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἔστρεψα ἐγὼ τὸν λαιμὸν μὲ βίαν ἵκανὴν νὰ τὸν προξενήσῃ ὁδύνην ἀλλ’ οὐχὶ καὶ νὰ τὸν τραυματίσῃ.

““A! ”A! ἐφωνάξαμεν ἀμφότεροι.

— Ετελείωσεν; ἐμουρμούρισεν ὁ N. . .

— Ερωτᾶς ἀκόμη; ἡ μεταμόρφωσις ἔγινε πλήρης.

— Δόξα σοι ὁ Θεός· δότε μοι ταχέως κάτοπτρον! ἄχ φίλοι μου! τί εὐεργεσία! τί εὐτύχημι! σᾶς εἶμαι διὰ βίου εὐγνώμων.”

Κατεκλίθη πάλιν, ἔμεινε κλινήρης δύο ἡμέρας καὶ ίάθη.

[Blackwood’s Magazine.] — B.